

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1354)

125. posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej
i Bezpieczeństwa Publicznego
w dniu 23 czerwca 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 728).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 03)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Wiesław Pietrzak)

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Otwieram sto dwudzieste piąte posiedzenie Komisji Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Serdecznie witam państwa senatorów. Równie serdecznie witam wszystkich gości.

W porządku dzisiejszego posiedzenia jest uchwalona przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 czerwca 2004 r. ustawa o zmianie ustawy o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych oraz niektórych innych ustaw – druki sejmowe nr 2902 i 2955 oraz druk senacki nr 728.

Ustawa była projektem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu został upoważniony minister spraw wewnętrznych i administracji.

W dniu dzisiejszym mamy przyjemność gościć pana Leszka Ciećwierza, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Serdecznie witam pana ministra. Witam osoby towarzyszące panu ministrowi. Witam pana Zbigniewa Wrone, dyrektora Departamentu Prawnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam panią Marzenę Gzyl-Wałczyk, dyrektor Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych; pani Marzena Gzyl-Wałczyk wie bardzo dużo na różne tematy. Witam zastępcę dyrektora Biura – Gabinetu Komendanta Głównego Policji, pana Marka Enerlicha. Witam pana Andrzeja Gacewicza, specjalistę w Departamencie Finansowania Bezpieczeństwa Państwa. Pani Grażyna dziś nie przyszła do nas? Prezydenta i Biuro Bezpieczeństwa Narodowego reprezentuje niezawodny pan pułkownik Mikołaj Juszczyk, serdecznie witam pana pułkownika. A Biuro Legislacyjne reprezentuje zaprzyjaźniona z naszą komisją pani Beata Mandylis.

Szanowni Państwo, jak już wcześniej powiedziałem, ustawa była projektem rządowym.

Proszę więc pana ministra lub osobę wyznaczoną przez pana ministra o przedstawienie głównych założeń i wszystkiego tego, co zmusiło rząd do wystąpienia z takim projektem. Proszę uprzejmie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Leszek Ciećwierz:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przypadło mi dzisiaj w udziale zaprezentowanie Wysokiej Komisji opracowanego przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych oraz niektórych innych ustaw.

Projektowana nowelizacja, w tym konieczność szybkiego jej uchwalenia, wynika z potrzeby dostosowania przepisów dotyczących Krajowego Systemu Informatycznego do wymogów konwencji wykonawczej do układu zawartego w Schengen w dniu 14 czerwca 1985 r. w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach. Długofalowym celem niniejszej nowelizacji jest zatem stworzenie podstaw prawnych funkcjonowania w Rzeczypospolitej krajowej części Systemu Informacyjnego Schengen.

Podstawowe zmiany proponowane w projektowanej nowelizacji ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu, przekazywaniu informacji kryminalnych sprowadzają się do zmiany organu, który będzie właściwy w sprawach gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych w Krajowym Systemie Informatycznym, z komendanta głównego Policji na ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Konsekwencją tej zmiany i konsekwencją wyłączenia Krajowego Systemu Informatycznego, zwanego dalej systemem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych, jest konieczność określenia w projekcie zasad gromadzenia danych w systemie, ich udostępniania oraz okresów ich przechowywania, co określają nowo projektowane przepisy art. 37d–37g.

Konieczne jest również dostosowanie zakresu danych, które mają być gromadzone w Krajowym Systemie Informatycznym, dotyczących zarówno osób, jak i przedmiotów, do modelu przyjętego w krajach sygnatariuszach układu z Schengen w Systemie Informacyjnym Schengen, SIS wersja 1+, i częściowo do danych, których wprowadzenie zakładane jest przy modernizacji tego systemu zmierzającej do utworzenia Systemu Informatycznego z Schengen wersja 2.

Zgodnie z art. 37b ust. 1 pkt 1 i 2 projektu ustawy w Krajowym Systemie Informatycznym będą gromadzone dane dotyczące osób: poszukiwanych w związku z dotyczącym ich wnioskiem o ekstradycję lub wnioskiem o zastosowanie tymczasowego aresztowania w celu ekstradycji; uznanych za niepożądane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; zaginionych lub objętych ochroną w związku z toczącym się postępowaniem karnym; poszukiwanych na podstawie zarządzenia sądu lub prokuratora w związku z postępowaniem karnym oraz tych, których dotyczy wnioski o przekazanie w celu wykonania kary. W Krajowym Systemie Informatycznym będą również gromadzone dane dotyczące przedmiotów: skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych pojazdów mechanicznych z silnikiem powyżej 50 cm³; skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych przyczep i przyczep mieszkalnych o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż 750 kg; skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych łodzi i jachtów; skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych broni, amunicji lub materiałów wybuchowych; skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych niewypełnionych formularzy dokumentów; skradzionych, przywłaszczonych lub zagubionych dokumentów identyfikacyjnych i ich druków; banknotów zgłoszonych jako poszukiwane.

Przewiduje się zmianę terminu utworzenia systemu z 30 czerwca 2004 r. na 30 czerwca 2005 r. Przesunięcie terminu utworzenia Krajowego Systemu Informatycznego podyktowane jest tym, że prace projektowo-koncepcyjne nad kształtem centralnej instalacji Systemu Informatycznego Schengen wersja 2, której budowa umożliwi przyłączenie nowo wstępujących państw, prowadzone w ramach Unii Europejskiej zo-

stały zakończone kolejną wersją specyfikacji istotnych warunków zamówienia na zakup usługi SIS II, inicjując postępowanie przetargowe.

Szczegółowe rozwiązanie informatyczne uzyskane w wyniku ogłoszonego przetargu pozwoli na dokonanie ostatecznych rozstrzygnięć odnośnie do zakresów informacyjnych gromadzonych danych oraz określenie szczegółowo warunków, jakie mają spełniać narodowe komponenty Systemu Informacyjnego z Schengen.

Zmiany kilku przepisów dotyczących funkcjonowania Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych to: zniesienie obowiązku składania przez szefa Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych prezesowi Rady Ministrów sprawozdania z działalności KCIK; przeniesienie nadleśniczych, dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych oraz dyrektorów parków narodowych z kategorii podmiotów zobowiązanych do kategorii podmiotów uprawnionych; poszerzenie katalogów podmiotów uprawnionych do otrzymywania informacji kryminalnych z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych o szefa Wojskowych Służb Informacyjnych.

Kończę prezentację przedmiotowego projektu ustawy. Proszę Wysoką Komisję o uwzględnienie moich uwag w dalszych pracach nad tym projektem. Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Dziękuję.

Czy ktoś z gości chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Państwo Senatorowie, niestety dzisiaj nie mamy opinii Biura Legislacyjnego, ze względu na brak czasu pani Beata nie zdążyła jej przygotować, ale mimo to proszę Biuro Legislacyjne o zabranie głosu.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu**

Beata Mandyliś:

Dziękuję serdecznie.

Ja mam tylko jedną uwagę, a właściwie zapytanie dotyczące tekstu ustawy. Chodzi mi o to, czy Krajowy System Informatyczny, w którym będą zawarte dane tych różnych poszukiwanych osób, nie będzie zawierał danych osób, które są poszukiwane europejskim nakazem aresztowania. Bo nie są to wnioski ekstradycyjne, nie są to osoby poszukiwane zarządzeniami naszych sądów, tylko jest to zupełnie odrębny rodzaj dokumentu. Te przepisy, które dotyczą europejskiego nakazu aresztowania, weszły już w życie i wydaje się, że należałoby uzupełnić art. 37b w ust. 1 pkt 1 lit. a o osoby poszukiwane w związku z dotyczącym ich europejskim nakazem aresztowania. Jeżeli nie mam racji, to proszę o wyjaśnienie. Dziękuję.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: W którym artykule?)

Nowe brzmienie art. 37b ust. 1 pkt 1 lit. a.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy Biuro Legislacyjne nie ma więcej uwag?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Nie, dziękuję.)

Czy strona rządowa ma coś do dodania na ten temat?

Bardzo proszę, pan dyrektor Zbigniew Wrona.

**Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Zbigniew Wrona:**

Uważamy, że w art. 37b ust. 1 ustawy objęte są dane tych osób... To jest zmiana dwunasta w tej nowelizacji, w druku sejmowym to jest strona 4.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: Strona 3.)

Ja akurat mam taką wersję... W każdym razie lit. d brzmi: poszukiwanych na podstawie zarządzenia sądu lub prokuratora w związku z postępowaniem karnym. Tutaj w naszym przekonaniu mieszczą się również dane osób zatrzymywanych na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: Czy nie byłoby przejrzysiej, gdyby taki zapis został dokonany? Czy to nie byłoby bardziej klarowne? Jeżeli potrzeba konsultacji po stronie rządowej, to proszę bardzo.)

Chcielibyśmy jeszcze podkreślić, że jesteśmy przekonani, że te osoby się tutaj znajdują, a poza tym nie chcieliśmy za bardzo manipulować tymi zapisami ze względu na to, że my przykładaliśmy ogromną wagę, i to było głównym naszym celem, do tego, aby te zapisy były dostosowane do zapisów układu z Schengen. I to są dokładnie te informacje, co do których jest od nas wymagane, żebyśmy je mieli w Krajowym Systemie Informatycznym. Tak jak pan minister mówił, jednym z głównych motywów całej tej nowelizacji jest właśnie dokładne dopasowanie naszej ustawy do tych zapisów aktów wykonawczych układu z Schengen.

Podkreślam to, że nie chcielibyśmy tutaj za bardzo manipulować. Europejski nakaz aresztowania to jest nowa instytucja i ona na razie nie ma przełożenia na system z Schengen. To znaczy, że nie wprowadza się takiej odrębnej kategorii.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Leszek Ciećwierz:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Pragnę zwrócić uwagę, że jest to system europejski, mający objąć dwadzieścia sześć państw, i te dane są standaryzowane, tak że my nie jesteśmy w stanie wprowadzić tutaj innych danych, ponieważ one i tak nie będą uwzględniane przez system europejski, którego standard w tej chwili jest dopiero ustalany. Jeżeli rzeczywiście w wersji Schengen 2, która zgodnie z założeniami ma powstać do końca tego roku, gdyż przetarg na specyfikacje ma zostać ogłoszony do końca czerwca, pojawi się taki zapis i pojawią się również inne zapisy odnośnie do biometrii, to będzie konieczna też kolejna nowelizacja tej ustawy. Na razie czekamy na kolejną wersję.

Zresztą należy się spodziewać, że ta ustawa będzie nowelizowana dość często ze względu na to, że jest to system informatyczny i będzie on się zmieniał progresywnie w zależności od potrzeb, tak jak metody walki z przestępczością. Na razie w żadnym z krajów

europiejskich nie pojawił się taki zapis odnośnie do systemu informacyjnego SIS w wersji 1+. Zatem wprowadzanie jednostronnie tego przez nas nie ma żadnego znaczenia.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czy Biuro Legislacyjne chce zabrać głos?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Nie, dziękuję.)

Dziękuję.

Czy państwo senatorowie mają pytania do ustawy, chodzi o pytania kierowane do rządu, dotyczące tej ustawy?

Nie ma? Czy mam uważać, że wszystko jest jasne?

Wobec tego ja mam pytanie. Czym się kierowano, dopisując w art. 19 nadleśniczych i dyrektorów regionalnych dyrekcji lasów oraz dyrektorów parków narodowych, a skreślając ich w art. 20? Proszę o komentarz.

Może jest szef Wojskowych Służb Informacyjnych?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To nie mam pytania...

To jest art. 19: „podmiotami uprawnionymi, w zakresie swoich zadań ustawowych, do otrzymywania informacji kryminalnych z centrum, są: organy prokuratury, Straż Graniczna”... itd. I dopisujemy w ustawie nadleśniczych i dyrektorów parków.

**Dyrektor Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych
Komendy Głównej Policji
Marzena Gzyl-Wałczyk:**

Intencją tej zmiany było skomasowanie w art. 19 wszystkich podmiotów, które prowadzą samodzielne postępowania nawet w tym niewielkim zakresie, żeby doprowadzić do pełnej koordynacji właśnie prowadzonych postępowań. Ponieważ te podmioty z mocy ustawy prowadziły we własnym zakresie pewne rodzaje postępowań, tutaj mogą przytoczyć, ale może to będzie... Chodzi o to, że funkcjonariusze straży parku, stanowiący część służby parków narodowych podporządkowanych dyrektorom parków, są uprawnieni do prowadzenia w trybie mandatowym postępowań w sprawie o wykroczenia. Poza tym wszystkie podmioty prowadzące samodzielnie postępowania karne, postępowania przygotowawcze, występujące z aktem oskarżenia winny znajdować się w jednym artykule tak, aby wszystkie informacje tego typu mogły być koordynowane.

Jeżeli te podmioty znajdują się w art. 20, to mogą tylko przekazywać informacje na żądanie szefa w szczególnych przypadkach. Czyli gdy ktoś nie wystąpi z prośbą o uzupełnienie danych, to trudno jest skoordynować postępowania prowadzone przez te służby.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

To dlatego, że nadleśniczowie mają straż leśną i prowadzą...
Proszę bardzo.

**Dyrektor Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Zbigniew Wrona:**

Oni prowadzą postępowania karne w trybie uproszczonym w bardzo ważnych sprawach, na przykład dotyczących kradzieży drzewa z lasu, bo to niestety jest zjawisko wręcz nagminne w polskich lasach. Dlatego tu powinni być umieszczeni.

(Przewodniczący Wiesław Pietrzak: To straż rybacka też...)

Oni nie wnoszą samodzielnie aktów oskarżenia.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Czyli uważacie państwo, że to jest uzasadnione. Został jeszcze wykreślony generalny inspektor informacji finansowej. Czy nie ma już takiego?

**Dyrektor Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych
w Komendzie Głównej Policji
Marzena Gzyl-Wałczyk:**

Jeśli można... Jest. W art. 19 został on niejako dwukrotnie wymieniony. Raz w organach informacji finansowej, a drugi raz samodzielnie jako generalny inspektor informacji finansowej, więc nie ma potrzeby dwukrotnie wymieniania tego podmiotu. Po prostu on już jest.

Przewodniczący Wiesław Pietrzak:

Tak, pkt 10: organy informacji finansowej, i oddzielnie generalny inspektor informacji finansowej. To jest jasne uzasadnienie.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę zgłoszeń.

Zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy ktoś ma inne wnioski? Nie.

Poddaję mój wniosek pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem go? (8)

Dziękuję, jednogłośnie za. Duża frekwencja.

Ochotnikiem do bycia sprawozdawcą jest pan senator Józef Dziemdziała, wiceprzewodniczący komisji.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Kto na ochotnika?

(Głos z sali: Nie mamy pytań.)

Przed zamknięciem posiedzenia chciałbym podziękować stronie rządowej, panu ministrowi, Biuru Bezpieczeństwa Narodowego, Ministerstwu Finansów za udział w posiedzeniu komisji. Dziękuję bardzo.

Ja bym prosił państwa senatorów żebyśmy jeszcze zostali na minutę, zaraz po pożegnaniu gości.

Oczywiście Biuru Legislacyjnemu również serdecznie dziękuję.

Dziękuję.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 20)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Justyna Żurańska

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851